

7. melléklet a 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelethez**Vitorlázó-repülő pilóta szakszolgálati engedélyre vonatkozó követelmények**

Szakszolgálati engedély megnevezése	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Szakszolgálati engedélyhez adható jogosítás	Szakszolgálati engedélybe történő bejegyzés	Szakszolgálati engedély rovatszám	Érvényességi idő
Növendék vitorlázó-repülőgép pilóta szakszolgálati engedély	SGPL	II	-	-		érvényét veszti, ha az engedélyes GPL szakszolgálati engedélyt szerez, de max. 3 év
Vitorlázó pilóta szakszolgálati engedély	GPL	II	Vitorlázó jogosítás	GR	XII	2 év
			Repülés oktatói jogosítás	FI(G)	XII	2 év

1. FEJEZET**NÖVENDEK VITORLÁZÓ-REPÜLŐGÉP PILÓTA SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY (SGPL)****1.1.A SGPL engedélyesének előjogai**

- (1) A SGPL engedélyes előjoga egyedül-repülés végrehajtása egy- és kétülékes vitorlázó-repülőgépen, repülésoktató felügyelete alatt.
- (2) A SGPL engedélyes nem jogosult vitorlázó távrepülésre.

1.2. A SGPL megszerzésének feltételei

Megjegyzés: A SGPL kérelem mintáját a 2. melléklet tartalmazza.

1.2.1. Életkor

A SGPL kérelmezőnek be kell töltenie a 15. életét.

1.2.2. Iskolai végzettség

A SGPL kérelmezőnek rendelkeznie kell legalább alapfokú iskolai végzettséggel.

1.2.3. Képzési követelmények

- (1) A SGPL kérelmezőnek sikeresen el kell végeznie az alapfokú vitorlázórepülő elméleti képzést.
- (2) Az alapfokú vitorlázórepülő elméleti képzés tantárgyai az 1. függelék a), b), c), d), e) és h) pontjai.
- (3) Az alapfokú vitorlázórepülő elméleti képzés tematikáját, a (2) bekezdésben meghatározott tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

2. FEJEZET

VITORLÁZÓ-REPÜLŐGÉP PILÓTA SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY (GPL)

VITORLÁZÓ JOGOSÍTÁS (GR), OKTATÓ JOGOSÍTÁS (FI(G))

2.1. VITORLÁZÓ-REPÜLŐGÉP PILÓTA SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY (GPL)

2.1.1. A GPL engedélyesének előjogai

A GPL engedélyes előjoga GR megléte esetén parancsnoki beosztás ellátása bármely egy- és kétüléses vitorlázó-repülőgépen, amely nem végez gazdasági célú légitözlekedési tevékenységet, valamint

- a) a légitözlekedési hatóság által kiadott műszerképzési tematika alapján végzett képzés sikeres teljesítését követően felhőrepülés végrehajtása,
- b) a légitözlekedési hatóság által kiadott műrepülési tematika alapján végzett képzés sikeres teljesítését követően műrepülés végrehajtása,
- c) a légitözlekedési hatóság által kiadott kötelékrepülés tematika alapján végzett képzés sikeres teljesítését követően kötelékrepülés végrehajtása.

2.1.2. A GPL megszerzésének feltételei

Megjegyzés: A GPL kérelem mintáját a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

2.1.2.1. Életkor

A GPL kérelmezőnek be kell töltenie a 16. életévet.

2.1.2.2. Szakszolgálati követelmények

A GPL kérelmezőnek rendelkeznie kell SGPL szakszolgálati engedéllyel.

2.1.2.3. Képzési követelmények

A GPL kérelmezőnek meg kell szereznie a GR-t.

2.2. VITORLÁZÓ JOGOSÍTÁS (GR)

2.2.1. A GR megszerzésének feltételei

2.2.1.1. Képzési követelmények

- (1) A GR kérelmezőnek el kell végeznie a vitorlázórepülő elméleti és gyakorlati képzést.
- (2) A vitorlázórepülő elméleti képzés tantárgyait az 1. függelék, a gyakorlati képzés elemeit a 2. függelék tartalmazza.
- (3) A vitorlázórepülő elméleti és gyakorlati képzés tematikáját, a (2) bekezdésben meghatározottak alapján a légitözlekedési hatóság adja ki.

2.2.1.2. Repülési tapasztalat és jóváírás

(1) GR kérelmezőnek teljesítenie kell

- a) 25 repült órát vitorlázó-repülőgépen, melyből legalább 10 óra egyedül repülés és
- b) 120 felszállást vitorlázó-repülőgéppel, melyből legalább 40 felszállás egyedül repülés, és amely egyedül repülésből legalább 2 felszállás meghaladja a 180 percet.

(2) Repülőgép vezetésére jogosító szakszolgálati engedély engedélyesének repülőgépen parancsnokként teljesített repült idejének 10 százaléka, de legfeljebb 5 óra beszámítható a GR megszerzéséhez. Az egyedül repülési időbe beszámítás nem megengedett.

2.2.1.3. Elméleti és jártassági vizsga

2.2.1.3.1. Elméleti vizsga

(1) A GR kérelmezőnek a légiközlekedési hatóság előtt bizonyítania kell a GPL engedélyesnek járó előjogok gyakorlásához szükséges megfelelő elméleti felkészültség szintjét.

(2) Az elméleti vizsga követelményét és eljárását a 3. függelék tartalmazza.

2.2.1.3.2. Jártassági vizsga

(1) A GR kérelmezőnek a légiközlekedési hatóság előtt bizonyítania kell a GPL engedélyesnek járó előjogok gyakorlásához szükséges megfelelő eljárások és manőverek végrehajtásában való alkalmasságát, repülőgép parancsnok beosztásban.

(2) Jártassági vizsga csak az elméleti vizsga sikeres teljesítését követő 6 hónapon belül hajtható végre. Ha a jártassági vizsgát a sikeres elméleti vizsgát követően 6 hónapon belül nem hajtották végre, az elméleti vizsgát meg kell ismételni, és a megismételt elméleti vizsga sikeres letételéig a jártassági vizsga nem kezdhető meg.

(3) A jártassági vizsga végrehajtásának feltétele a gyakorlati képzés sikeres befejezése.

(4) A jártassági vizsga követelményét és eljárását a 3. függelék tartalmazza.

2.2.2. Érvényességi idő, meghosszabbítás, megújítás

2.2.2.1. Érvényességi idő

(1) A GR a kiadástól számított 2 évig érvényes. Az érvényességi időszakon belüli meghosszabbítás esetén a lejárat dátumtól számított 2 évig érvényes.

(2) A GR érvényességi idejének lejártát követően a szakszolgálati engedély engedélyese nem gyakorolhatja a szakszolgálati engedélyből származó, a 2.1.1. pontban meghatározott előjogokat.

2.2.2.2. Meghosszabbítás

(1) A GR meghosszabbítás érdekében vitorlázó-repülőgépen a kérelmezőnek teljesítenie kell a jogosítás lejárat dátumát megelőző 24 hónapban 12 havonta 10 óra repülést és legalább 10 felszállást és leszállást. A felszállások közül legalább egynek csőrlésből és egynek vontatásból kell történnie.

(2) Ha a kérelmező nem teljesíti az (1) bekezdésben meghatározott feltételt a GPL GR meghosszabbítás érdekében készség-ellenőrzést kell végrehajtani.

(3) A készség-ellenőrzés követelményét és eljárását a 3. függelék tartalmazza.

2.2.2.3. Megújítás

(1) A GR érvényességi idejének lejártát követően oktatóval gyakorlatba hozó repülés és azt követően készség-ellenőrzés szükséges.

(2) A gyakorlatba hozó repülés során az oktató ellenőrzi, hogy a kérelmező készség-ellenőrzési repülésre bocsátható.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzés tényét az oktató a kérelmező repülési naplójába köteles bejegyezni.

2.3. REPÜLÉS OKTATÓI JOGOSÍTÁS FI(G)

2.3.1. FI(G) engedélyesének előjogai

Megjegyzés: A GPL FI(G) megszerzése esetén, annak érvényességi ideje alatt a GR –t nem kell hosszabbítani, de a FI(G) érvényességi idejének lejártá esetében a GR érvényességi idejére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- (1) A FI(G) engedélyes előjoga gyakorolni a GPL GR-ből származó előjogokat.
- (2) A FI(G) engedélyes előjoga parancsnoki beosztás ellátása bármely egy- és kétüléses vitorlázó-repülőgépen, gazdasági célú légitözlekedési tevékenység végzése során.
- (3) A FI(G) engedélyesének előjoga oktatási tevékenységet folytatni
 - a) SGPL és GPL GR megszerzéséhez szükséges képzés során vitorlázó-repülőgépen,
 - b) felhőrepülés/kötélrepülés/műrepülés oktatása, ha rendelkezik felhőrepülőre/kötélrepülésre/műrepülésre vonatkozó képzést sikeresen elvégezte.

2.3.2. A FI(G) megszerzésének feltételei

2.3.2.1. Életkor

A FI(G) kérelmezőnek be kell töltenie a 21. életét.

2.3.2.2. Iskolai végzettség

A FI(G) kérelmezőnek rendelkeznie kell legalább középfokú iskolai végzettséggel.

2.3.2.3. Szakszolgálati követelmények

A FI(G) kérelmezőnek rendelkeznie kell legalább 2 éves GPL szakszolgálati engedéllyel, GR-el.

2.3.2.4. Repülési tapasztalat és jóváírás

- (1) A FI(G) kérelmezőnek rendelkeznie kell legalább 250 repült órával vitorlázó-repülőgépen.
- (2) Repülőgép, helikopter vagy helyből felszálló repülőgép vezetésére jogosító szakszolgálati engedély engedélyesének repülőgépen, helikopteren vagy helyből felszálló repülőgépen parancsnokként teljesített repült idejéből 50 repült óra beszámítható a FI(G) megszerzéséhez.

2.3.2.5. Képzési követelmények

- (1) A FI(G) kérelmezőnek sikeresen el kell végeznie a vitorlázórepülő oktató képzést.
- (2) A vitorlázórepülő oktató képzés alapjait a 4. függelék tartalmazza.
- (3) A vitorlázórepülő oktató képzés tematikáját a (2) bekezdésben meghatározott alapok szerint a légitözlekedési hatóság adja ki.

2.3.2.6. Jártassági vizsga

- (1) A FI(G) kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy képes a növendéket oktatni GPL szintig, beleértve a repülés előtti és utáni tevékenységet, valamint az elméleti ismeretek oktatását.
- (2) A jártassági vizsga végrehajtásának feltétele az oktató képzés sikeres befejezése.
- (3) A jártassági vizsga követelményét és eljárását az 5. függelék tartalmazza.

2.3.3. Érvényességi idő, meghosszabbítás, megújítás

2.3.3.1. Érvényességi idő

(1) A FI(G) a kiadástól számított 2 évig érvényes. Az érvényességi időszakon belüli meghosszabbítás esetén a lejárat dátumától számított 2 évig érvényes.

(2) A FI(G) érvényességi idejének lejártát követően a szakszolgálati engedély engedélyese nem gyakorolhatja a szakszolgálati engedélyből származó a 2.3.1. pontban meghatározott előjogokat.

2.3.3.2. Meghosszabbítás

(1) A FI(G) meghosszabbítás érdekében vitorlázó-repülőgépen a kérelmezőnek teljesítenie kell a jogosítás lejárat dátumát megelőző 24 hónapban 12 havonta 20 óra repülést és legalább 20 felszállást és leszállást. A felszállások közül legalább egynek csőrlésből és egynek vontatásból kell történnie.

(2) A jogosítás érvényességi ideje alatt 10 óra repülő oktatás kell, hogy legyen, amely repülési idő beszámítható az (1) bekezdésben meghatározott repülési időbe.

(3) Ha a kérelmező nem teljesíti az (1)-(2) bekezdésben meghatározott feltételt a FI(G) jogosítás meghosszabbítás érdekében készség-ellenőrzést kell végrehajtani.

2.3.3.3. Megújítás

(1) A FI(G) érvényességi idejének lejártát követően oktatóval gyakorlatba hozó repülés és azt követően készség-ellenőrzés szükséges.

(2) A gyakorlatba hozó repülés során az oktató ellenőrzi, hogy a kérelmező készség-ellenőrzési repülésre bocsátható.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzés tényét az oktató a kérelmező repülési naplójába köteles bejegyezni.

3. FEJEZET

REPÜLÉS-VIZSGÁZTATÓI FELHATALMAZÁS (FE(G))

3.1. REPÜLÉS-VIZSGÁZTATÓI FELHATALMAZÁS (FE(G))

3.1.1. A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás (FE(G)) engedélyesének előjogai

A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás engedélyesének joga van vizsgák, ellenőrzések levezetésére, kiértékelésére.

3.1.2. A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás (FE(G)) megszerzésének feltételei

Megjegyzés: A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás (FE(G)) kérelem mintáját a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

3.1.2.1. Életkor

A repülés-vizsgáztatói felhatalmazást (FE(G)) kérelmezőnek be kell töltenie a 21. életévet.

3.1.2.2. Szakszolgálati követelmények

(1) A vizsgáztatónak olyan engedéllyel és jogosítással, valamint ehhez tartozó oktatói előjoggal kell rendelkeznie legalább, mint amilyen engedély és/vagy jogosítás jártassági vizsgájának és/vagy készség ellenőrzésének levezetésére felhatalmazzák.

(2) A vizsgáztatónak olyan engedéllyel kell rendelkeznie, hogy parancsnokként vezethesse a jártassági vizsga, vagy készség ellenőrzés során használt vitorlázó-repülőgépet.

3.1.2.3. Elméleti ismeretek képzése

A vitorlázó-repülőgép repülés-vizsgáztatói felhatalmazást (FE(G)) kérelmezőnek a légiközlekedési hatóság által megtartott elméleti képzésen kell részt vennie.

3.1.2.4. Repülési tapasztalat

A vitorlázó-repülőgép repülés-vizsgáztatói felhatalmazást (FE(G)) kérelmezőnek legalább 300 óra repült idővel kell rendelkeznie vitorlázó-repülőgépen, amelyből legalább 50 órát repülés oktatásban kell végrehajtania.

3.1.2.5. Jártassági vizsga

(1) A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás kérelmezőjének le kell vezetnie egy jártassági vizsgát vizsgáztatói szerepkörben, beleértve a felkészítést, a jártassági vizsga levezetését, a vizsgázó személy kiértékelését, a repülés utáni eligazítást és a dokumentálást.

(2) A felhatalmazásához szükséges vizsgát légiközlekedési hatósági felügyelő, vagy a légiközlekedési hatóság által erre a célra felhatalmazott, gyakorlott vizsgáztatónak kell felügyelnie.

3.1.3. Érvényességi idő, újraengedélyezés

3.1.3.1. Érvényességi idő

A repülés-vizsgáztatói felhatalmazás (FE(G)) a kiadástól számított 3 évig érvényes.

3.1.3.2. Újraengedélyezés

(1) Az újbóli engedélyezéshez a vizsgáztatónak évente legalább két jártassági ellenőrzést, vagy készség ellenőrzést kell végrehajtania a három éves érvényességi időszakon belül.

(2) A megbízás ideje alatt évente legalább egyszer egy jártassági ellenőrzés vagy készség ellenőrzés végrehajtása során jelen kell lennie egy légiközlekedési hatósági felügyelőnek, vagy erre a feladatra megbízott rangidős vizsgáztatónak, aki kiértékeli a vizsgáztatást. Ezen kiértékelés alapján a légiközlekedési hatóság újraengedélyezheti a repülés-vizsgáztatói felhatalmazást.

1. FÜGGELÉK

SGPL ELMÉLETI KÉPZÉS

1.1. A vitorlázórepülő elméleti képzés tantárgyai:

a) Légijog

A vitorlázórepülő szakszolgálati engedély engedélyesére vonatkozó szabályok, beleértve a vitorlázó-repülőgép lajstromozásának, légialkalmasságának, üzemben tartásának szabályait, a szakszolgálati engedéllyel összefüggő szabályokat, a repülési szabályok, és a megfelelő légiforgalmi szolgálatok eljárásai és gyakorlatai.

b) Általános légijármű ismeret

A vitorlázó-repülőgép rendszereinek és műszereinek üzemeltetési elvei, a vitorlázó-repülőgép üzemeltetési korlátai, a vonatkozó üzemeltetési információk a repülési kézikönyvből és egyéb, megfelelő dokumentumból.

c) Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés

A terhelés és a tömeg megoszlásának hatásai a repülési jellemzőkre, tömeg és tömegközéppont megfontolások, a levegőbe emelés (launching), a leszállás és egyéb teljesítményadatok használata és gyakorlati alkalmazása, a VFR körülmények közötti üzemelésnek megfelelő repülés előtti és útvonalon történő útvonalrepülés tervezése, a megfelelő légiforgalmi szolgálatok eljárásai, magasságmérő beállítás eljárásai, nagyforgalmú légtérben való üzemelés.

d) Emberi tényezők

A vitorlázó repülő pilótára vonatkozó emberi tényezők, beleértve a fenyegető jelenségek és hibák kezelésének alapelveit.

e) Meteorológia

Alapvető repülés-meteorológia alkalmazása, a meteorológiai információk használata és beszerzésének eljárásai, magasságmérés.

f) Navigáció

A léginavigáció és a helyszámításos navigációs technikáinak gyakorlati szempontjai, a légiforgalmi térképek használata.

g) Üzemeltetési eljárások

Légiforgalmi dokumentációk használata, mint például AIP és NOTAM, légiforgalmi kódok és rövidítések, a levegőbe emelkedés különböző módszerei és a hozzájuk tartozó eljárások, megfelelő elővigyázatossági és veszélyhelyzeti eljárások, beleértve a veszélyes időjárási jelenségek, a turbulencia, és egyéb üzemeltetési veszélyek elkerülésére teendő tevékenységeket.

h) Repüléselmélet

A vitorlázó-repülőgépre vonatkozó repüléselmélet.

i) Rádió-távbeszélő kezelői ismeretek

A VFR repülésre vonatkozó rádió-távbeszélő eljárások és kifejezések, a rádióösszeköttetés megszakadása esetén követendő tevékenységek.

2. FÜGGELÉK

GR GYAKORLATI KÉPZÉS

2.1. A vitorlázórepülő gyakorlati képzés tematikájának kötelező elemei:

- a) repülés előtti előkészítés, repülőgép összeszerelésének és átvizsgálásának ismerete,
- b) levegőbe emelkedés technikái, beleértve a csörlést és a vontatást, és a megfelelő sebesség határokat, vészhelyzeti eljárásokat és használt jelzéseket,
- c) a repülőtéren légiforgalmi eljárások, összeütközést elkerülő eljárások,
- d) a repülőgép vezetése látás melletti tájékozódással,
- e) kritikus repülési sebességgel való repülés ismerete,
- f) az átesés és a zuhanó spirál felismerése és abból való kivétel technikája,
- g) normál és oldalszélben végrehajtott felszállások, megközelítések és leszállások,
- h) vészhelyzeti eljárások,
- i) terepreszállási módszerek.

3. FÜGGELÉK

GR ELMÉLETI, JÁRTASSÁGI VIZSGA ÉS KÉSZSÉG-ELLENŐRZÉS

3.1. Elméleti vizsga

- (1) A vizsgát írásos, vagy számítógépes teszt formájában (a továbbiakban: vizsga-dolgozat), az 1. függelékben meghatározott tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság vezeti le.
- (2) A vizsga-dolgozat legalább 120 kérdésből áll. A vizsga-kérdések többsége feleletválasztós teszt jellegű. A vizsga-dolgozat tartalmazza az egyes kérdésekre adott válaszok pontszámát. Pontot a helyes válasz kap.
- (3) A vizsga akkor tekinthető sikeresnek, ha a vizsgázó a vizsgán az elérhető pontszám 75 százalékát érte el.
- (4) A vizsga időtartama legalább három óra.
- (5) A vizsga nyelve magyar. A vizsgázó kérésére a légiközlekedési hatóság a vizsgát angol nyelven hajtja végre.

3.2. Jártassági vizsga és készség-ellenőrzés

A jártassági vizsga vagy készség-ellenőrzés egy vontatásból végrehajtott légtérrepülés, amelynek során a vizsgázónak bizonyítania kell készségét egyszerű és bonyolult repülési helyzetekben, a felszállás, a vontatás, a szabadrepülés, a fordulóváltás, átesés (liftelés), a dugóhúzó, mely egy-egy pördület és kivétel mindkét irányban, a behelyezkedés és a leszállás végrehajtásában.

3.2.1. A jártassági vizsga és készség-ellenőrzés levezetése

- (1) A vizsgázónak olyan pozícióból kell vezetnie a repülőgépet, hogy az lehetővé tegye a parancsnoki feladatok ellátását.
- (2) Repülés közben a fedélzeten tartózkodó vizsgáztató minősül a repülőgép parancsnokának. A vizsgáztató nem vehet részt a repülőgép vezetésében, csak akkor, ha a beavatkozás biztonsági okokból, illetve a légiközlekedés indokolatlan akadályozásának megelőzése érdekében szükséges.
- (3) A vizsgázó a jártassági vizsga vagy készség-ellenőrzés bármely manőverét, vagy eljárását egyszer megismételheti.
- (4) A vizsgáztató bármely szakaszban leállíthatja a jártassági vizsgát vagy készség-ellenőrzést, ha úgy ítéli meg, hogy a vizsgázó repülési képességei teljes vizsga megismétlését indokolják.
- (5) Sikertelen jártassági vizsgát vagy készség-ellenőrzést követően a vizsgáztató javaslatára a légiközlekedési hatóság további képzést írhat elő. Két sikertelen vizsgát követően a légiközlekedési hatóság további képzést ír elő.

3.2.2. A jártassági vizsga és készség-ellenőrzés tűréshatárai

- (1) A vizsgázónak a jártassági vizsga vagy készség-ellenőrzés során bizonyítania kell képességét:
 - a) a hibák és a fenyegetés felismerésében, kezelésében,
 - b) a repülőgép korlátozásain belüli üzemeltetésében,

- c) minden manőver zökkenőmentes és pontos végrehajtásában,
 - d) a jó ítélőképesség és a légijármű-vezetői tevékenység gyakorlásában,
 - e) a légiforgalmi ismeretek alkalmazásában és
 - f) abban, hogy a repülőgépet minden körülmények között oly módon irányítja, hogy az eljárások és manőverek sikeres végrehajtásához ne férjen kétség.
- (2) A vizsgázónak a következő általános tűréshatáron belül kell a vizsgát végrehajtania:
- a) sebességtartás: +/- 10 km/ó,
 - b) iránytartás: +/- 10°,
 - c) dugóhúzó kivétel: +/- 30°.
- (3) Turbulens időjárási feltételek esetén a vizsgáztató a tűréshatárookra meghatározott értékektől eltérést engedélyezhet.

4. FÜGGELÉK

A FI(G) KÉPZÉS

4.1. A képzés célkitűzése

(1) Az FI(G) képzés célja, hogy megtanítsa a vitorlázórepülő-vezető szakvizsgázati engedélyesét az FI(G) jogosítás megszerzéséhez szükséges szakmai tudásszintre azért, hogy:

- a) megújítsa és felfrissítse az oktató-jelölt műszaki ismereteit,
- b) az oktató-jelöltet az elméleti képzés és gyakorlati repülés oktatására képezze,
- c) meg lehessen bizonyosodni arról, hogy az oktató-jelölt repülési képessége megfelelően magas szintű, és
- d) megtanítsa az oktató-jelöltet a képzés vezérelveire, és arra, hogy hogyan kell alkalmazni ezeket a vitorlázórepülő-vezető szakvizsgázati engedélyhez szükséges szinthez.

(2) A FI(A) képzésnek különös hangsúlyt kell fektetnie az egyén szerepére, összefüggésben az emberi tényezők fontosságával az ember-gép, valamint az elméleti tudás kapcsolatában. Különösen figyelni kell az oktató-jelölt érettségére és ítélőképességére, beleértve emberismeretét, az emberi viselkedésminták és a képezettség szintjének felismerését.

(3) A képzés során az oktató-jelöltnek fel kell hívni a figyelmét, hogy saját hozzáállása mennyire fontos a repülés biztonsága szempontjából. A biztonságra való törekvés tudatosítása alapvető célja a képzésnek. A biztonság javításának szándéka a tanfolyam során objektív alapelv. A képzés egyik legfontosabb feladata, hogy az oktató-jelöltek megszerezzék azokat az ismereteket, képességeket és hozzáállást, melyek alkalmassá teszik az oktatói feladatok ellátására.

4.2. A képzés alapjai

4.2.1. Oktatás és tanulás

Egy jóváhagyott FI(G) elméleti képzésnek legalább 30 órából kell állnia, beleértve az előmeneteli vizsgákat. Ha a pilóta rendelkezik vagy rendelkezett FI(A) vagy FI(H) jogosítással, a 30 órából 15 óra beszámítható az FI(G) tanfolyam „Oktatás és tanulás” részbe.

4.2.1.1. Tételek:

a) Tanulási folyamat:

Motiváció, érzékelés és megértés, memória és használata, szokások és átvitel, a tanulás akadályai, a tanulás ösztönzése, tanulási módszerek, a tanulás mértéke.

b) Oktatási folyamat

A hatékony oktatás összetevői, az oktatói tevékenység megtervezése, oktatási módszerek, oktatás az „ismerttől” az „ismeretlenig”, az „óratervek” használata.

c) Képzési filozófiák

A strukturált (jóváhagyott) képzési tanfolyamok értéke, az előre megtervezett tematika fontossága, az elméleti tudás és a repülésoktatás összekapcsolása.

d) Az alkalmazott oktatás technikái

1. Elméleti ismeretek - tantermi oktatási technikák

Képzési segédeszközök használata, csoportos előadások, egyéni eligazítások, növendékek részvétele/megbeszélések.

2. Repülés – repülés közben alkalmazandó oktatási technikák

A repülési/pilótafülke környezet, az alkalmazott oktatás technikái, repülés utáni, és közbeni ítélőképesség és döntéshozás.

e) A növendékek értékelése és vizsgáztatása

1. A növendékek teljesítményének értékelése

Az előrehaladást ellenőrző vizsgák szerepe, a tudás felidézése, a tudás átalakítása megértéssé, a megértés átalakítása tudatos tevékenységekké, az előrehaladás értékelésének szükségessége.

2. A növendékek hibáinak elemzése

A hibák okainak megállapítása, először a nagy hiányosságok, és csak utána a kisebbek kezelése, a túlzott mértékű kritizálás elkerülése, a tömör és világos kommunikáció szükségessége.

f) A képzési program kialakítása

Az órák megtervezése, felkészülés, magyarázatok és demonstráció, a növendékek részvétele és gyakorlás, értékelés.

g) Az emberi teljesítőképesség és korlátai a repülésoktatásban

Élettani tényezők, pszichológiai tényezők, az emberi információ feldolgozási folyamat, viselkedésformák, az ítélőképesség és döntéshozási képesség kialakulása.

h) Veszélyek, amelyeket a vitorlázó-repülőgépen, repülés során szimulált üzemzavarok okozhatnak

A biztonságos magasság kiválasztása, a „zsigeri szinten” begyakorolt eljárások fontossága, folyamatosan tudatában lenni a repülőgép helyzetének, ragaszkodás a helyes eljárásokhoz.

i) Az oktatás adminisztrálása

Repülési/elméleti oktatás nyilvántartása, a pilóta személyes hajózási naplója, a repülési/földi tanterv, tananyag, hivatalos nyomtatványok, légiüzemeltetési utasítás, repülésre felhatalmazó dokumentációk, légijármű dokumentumai, a szakszolgálati engedélyek szabályozása.

4.2.2. Gyakorlati képzés

A gyakorlati képzés tematikáját a légiközlekedési hatóság határozza meg.

5. FÜGGELÉK

A FI(G) jártassági vizsga és készség-ellenőrzés

1.1. A jártassági vizsga és készség-ellenőrzés levezetése

(1) A vizsga tartalmaz szóbeli elméleti ismeretek vizsgáját a földön, repülés előtti és utáni tevékenységet, és repülés közbeni FI(G) vizsga-oktatást.

(2) A vizsgán az oktató-jelöltnek kiképzettnek kell lennie arra a repülőgépre, amelyet a vizsga során használnak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szóbeli elméleti vizsga a vizsga részeként a következők szerint történik.

a) A oktató-jelöltnek a vizsga-körülmények között kell növendéket (növendékeket) oktatnia, egyikük lesz a vizsgáztató maga. A vizsga-oktatást 5.2. pontban meghatározott 1. Rész a-h. pontjaiból kell kiválasztani. A vizsga-oktatásra történő felkészülés idejének hosszát előzetesen a vizsgáztatóval kell egyeztetni. A oktató-jelölt használhat szakirodalmat. A vizsga-oktatás nem lehet rövidebb, mint 20 perc.

(4) A vizsgáztató szóban levizsgáztatja az oktató-jelöltet a 5.2.pontban meghatározott 1. Rész a-i pontjainak ismereteiből, és e melléklet a 4. függelék 4.2.1. pontjában meghatározott „Oktatás és tanulás” részéből.

(5) A jártassági vizsga vagy készség-ellenőrzés során az oktató-jelöltnek azt a helyet kell elfoglalnia, amelyet normál körülmények között egy FI(G) oktató elfoglal. A „növendék” szerepét a vizsgáztatónak kell betöltenie. Az oktató-jelölttől meg kell követelni, hogy elmagyarázza az oda vonatkozó gyakorlatokat, és hogy megfelelően be kell mutatnia azokat a „növendék”-nek. Ezután a „növendék”-nek végre kell hajtani ugyanazokat a gyakorlatokat, azokkal a hibákkal együtt, amelyeket egy gyakorlatlan növendék el szokott követni. Az oktató-jelölttől elvárható, hogy helyesbítse a hibát, szóban vagy, ha szükséges, közvetlen beavatkozással.

(6) A vizsgáztató a vizsga bármelyik szakaszában megszakíthatja a vizsgát, ha úgy ítéli meg, hogy az oktató-jelölt által végrehajtott repülés, vagy oktatási képességei a vizsga megismétlését indokolják.

(7) A repülés során a vizsgáztató a légijármű parancsnoka.

(8) Az FI(G) jogosítás jártassági vizsgájának tartalmát az 5.2 pont határozza meg.

5.2. A FI(G) vizsgájának tartalma

1. RÉSZ

SZÓBELI ELMÉLETI ISMERETEK

- a) Légijog
- b) Általános légijármű ismeret
- c) Repülési jellemzők, repüléstervezés és terhelés
- d) Emberi tényezők
- e) Meteorológia
- f) Navigáció
- g) Üzemeltetési eljárások
- h) Repüléselmélet
- i) Rádiótávbeszélő-kezelői ismeretek
- j) Képzési okmányok kezelése, adminisztráció

2. RÉSZ

REPÜLÉS ELŐTTI ELIGAZÍTÁS

- a) Vizuális bemutató
- b) Technikai pontosság

- c) Magyarázat érthetősége
- d) Beszéd érthetősége
- e) Oktatási technika
- f) Modellek és segédeszközök használata
- g) Növendék bevonása

3. RÉSZ

REPÜLÉS

- a) Repülési gyakorlatok bemutatása
- b) Bemutatás alatti magyarázat
- c) Hibák korrigálása
- d) Repülőgép vezetése
- e) Oktatási technika
- f) Általános légi jártasság / biztonság
- g) Helymeghatározás, légtérhasználat

4. RÉSZ

REPÜLÉS UTÁNI ELIGAZÍTÁS

- a) Vizuális bemutató
- b) Technikai pontosság
- c) Magyarázat érthetősége
- d) Beszéd érthetősége
- e) Oktatási technika
- f) Modellek és segédeszközök használata
- g) Növendék bevonása